

Bilaga 8 till kommunfullmäktiges protokoll 2005-02-21 § 18

Svar på interpellation nr 2004:48

av Henrik G. Ehrenberg om stadsdelsarrest i äldreomsorgen och om hemtjänstpengen

Oavsett resursfördelningssystem och pengsystem är förutsättningarna för en god äldreomsorg tillräckliga resurser och en väl utbildad personal. Vi har inom kompetensfonden prioriterat äldreomsorgen för att ge framför allt "fotfolket" utbildning och stöd i ett arbete som ställer alltmera krav då vårdtagarna har allt större vårdbehov och därmed kräver mer kvalificerad hjälp.

Vi har i vår budget för år 2005 fördelat sex miljarder etthundrafem miljoner kr till äldreomsorgen vilket är fem miljoner mer än tidigare år. Antalet äldre minskar i staden generellt, därav har budgeten inte ökat i samma omfattning som tidigare. Ett nytt resursfördelningssystem har införts inom äldreomsorgen fr o m 2005. Systemet innebär en ny indelning i 3-årklasser där en ny klass är införd för högre pensionsnivåer, vilket troligen gynnar de stadsdelar med flest riktigt gamla och med störst vårdbehov.

Det är stadsdelsnämnderna som ansvarar för disponeringen av sina medel och stadsdelsnämnderna har möjlighet att omfördela resurser mellan olika verksamhetsområden.

Äldreboenden är en gemensam resurs för hela staden. Det finns dessutom en överenskomst mellan länets kommuner om att behålla betalningsansvaret för personer som önskar flytta till äldreboende i annan kommun i länet.

Jag anser att det är viktigt att vara lyhörd för de äldres önskemål beträffande boende och att så långt som möjligt kunna tillgodose deras önskemål. Min erfarenhet är dock att de flesta önskar bo kvar i det område där de redan bor, men det finns samtidigt de som önskar flytta närmare barn och barnbarn eller som har önskemål om ett boende med viss inriktning, till exempel etnisk eller religiös.

Varje år erhåller i Stockholms stad ca 2.000 personer någon form av äldreboende. Under de första åtta månaderna år 2003 ansökte i Stockholms stad 121 personer plats på servicehus utanför den egna stadsdelsnämndens område. 9 av dessa ansökningar avslogs, samtliga på grund av att sökanden inte bedömdes ha tillräckligt stort behov. Under samma period sökte 130 personer plats på äldreboende med heldygnsomsorg utanför den egna stadsdelsnämndens område. 14 av dessa ansökningar avslogs, därav 2 på grund av att sökanden inte bedömdes ha tillräckligt stort behov, 6 på grund av att plats på det sökta boendet inte kunde erbjudas inom rimlig tid (rimlig tid bedöms vara tre månader), 6 ansökningar avslogs på grund av att likvärdigt boende kunde erbjudas inom den egna stadsdelsnämndens område.

Jag anser det synnerligen överdrivet att tala om stadsdelsarrest beträffande äldreboenden. Det finns i staden goda förutsättningar för att erhålla önskat äldreboende, men någon absolut garanti för att alla alltid skall kunna erhålla önskat alternativ går inte att uppå.

Möjligheten att erhålla plats i servicehus eller äldreboende i annan stadsdel än den egna är ytterst en resursfråga. Om alla alltid skulle garanteras plats i önskat boende skulle det förutsätta att det alltid fanns tomma platser på alla enheter, vilket är en ekonomisk omöjlighet och inte heller rimligt. Jag har också stor förståelse för att stadsdelsnämnder i en trängd ekonomisk situation med tomma platser på egna boenden anser det ekonomiskt omöjligt att erbjuda boende i en annan stadsdelsnämnds område, liksom att erbjuda ett boende till en avsevärt högre kostnad än vad som kan erbjudas i den egna stadsdelsnämndens område. Det sistnämnda är vad som är fallet när det gäller Vantörs stadsdelsnämnd.

Svar på de specifika frågorna:

1. Anser Du att dessa förhållanden är hållbara för att uppnå en god omvårdnad inom hemtjänst och äldreomsorg och vad avser Du att vidta för åtgärder för att systemet med peng i hemtjänsten på sikt inte ska kollapsa?

Ja. Jag har fullt förtroende för att stadsdelsnämnderna kommer att kunna erbjuda de äldre i staden en god omvårdnad och det bistånd de är berättigade till. Äldreomsorgsinspektörernas rapporter visar för övrigt att det i vår stad utförs imponerande insatser av en kunnig och engagerad personal. Stadens revisorer publicerade den 18 november 2004 en rapport utifrån en granskning av hemtjänsten i Norrmalm och Katarina - Sofia stadsdel. Intervjuerna med personal och de äldre tyder på att i stort får de äldre de insatser de är beviljade. Alla de granskade enheterna redovisar däremot att insatserna kan flyttas vid personalbrist, främst avseende städning och inköp, till en annan dag. Den personliga omvårdnaden prioriteras alltid. Jag kommer självfallet att med stort allvar och stort intresse att följa utvecklingen.

Hemtjänst beviljas inte i tid utan i insatser. Alltså personen beviljas insatsen städning inte hur länge vårdbiträdet ska städa. Den utredning som Katarina- Sofia och Vantör har gjort är en mätning av hur mycket tid vårdbiträdet/undersköterskan använder till olika ändamål, för att kunna göra en eventuell omorganisation och annan schemaläggning. Det finns ingen slutsats i detta arbetsmaterial som visar att den äldre enbart får 60 % av beviljad tid.

2. Anser Du att det är rimligt att Stockholms stadsdelar inför stadsdelsarrest för personer i behov av äldreboende?

Någon stadsdelsarrest existerar inte. De äldre som har det behov som krävs enligt riktlinjerna för att erhålla servicehusboende eller äldreboende med heldygnsomsorg och som önskar plats i annan stadsdelsnämnds område eller i annan kommun erhåller sådant om det är praktiskt och ekonomiskt möjligt. I synnerhet gäller detta beträffande äldre som har speciella skäl, önskar flytta närmare barn och barnbarn eller önskar boende med etnisk eller religiös inriktning. Det är dock inte möjligt, varken praktiskt eller ekonomiskt att alltid tillgodose allas önskemål.

Stockholm den 1 december 2004

Margareta Olofsson
Social- och äldreomsorgsborgarråd